

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrlet 65 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oknanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nove zanjke.

Dobrih 30 let živi naša ustava t. j. doba, v kateri si daje ljudstvo po zastopnikih, katere voli samo, postave in si tako se ve, da tudi samo nalaga stroške, raznovrstne davke. Naj se vzdrži red v državi, treba je postav ali tudi stroškov za-nje. Človek bi torej mislil, da je v državi, kjer si daje ljudstvo postave, gola sreča doma, saj ni lahko mogoče, da si ljudstvo napravi postave in z njimi nalaga stroške, kateri mu niso h koristil!

Tako bi človek mislil, ali pa je v resnici tudi tako v državah, kjer imajo ustavo? Kako je pri drugih državah, to nas ne skrbi veliko, pač pa si moramo odgovoriti na to vprašanje gledé na našo, avstrijsko državo. In kaj najdemo v tej naši državi? Vse drugo, le sreče, le zadovoljnosti ne! Ne, da nima država tega, kar je za srečo ljudstev treba — ne to, država še ima za nas vse dovolj sreče, samo ljudstva si med seboj grenijo življenje, pa koj pravimo: ljudstva! Ne ljudstva, pač pa možje, ki so na vrhu pri dveh, treh ljudstvih! Le-ti si delajo stranke in va-nje se zvabi potem ljudstva, to vam je potlej — kvas, ki vkišuje ostalo maso in ogrenjuje tako vse politično življenje.

In taki možje so bili kedaj za botra pri ustavi, možje polni nemštva, polni liberalizma. Zato so ji oskrbeli tako obleko, da nikjer ne tišči Nemcev in sploh liberalcev, drugim pa pusti le še toliko sape, da jih ne zadrgne, ali če naj rečemo to brez podobe: Nemcem in še posebej, če so liberalci, godi se pod sedanjo ustavo dobro, drugim pa v toliko, kolikor jim oni pustijo k zeleni mizi, blizo vlade. Za to skrbi njih »volilna geometrija« t. j. postava o volitvah gledé na število poslancev, na volilne okraje, na razvrščenje volilcev itd.

Vse to je bilo s kraja le voda na mlin nemških liberalcev in judje, te zvite glave, so to hitro razpoznali in zato jih najde človek najprej in še najbolj v njih vrstah. Oni so v tem dosegli, da se njim godi po

našem cesarstvu razmeroma še najbolje. Ali rožice cvetle nekaj časa, liberalizem, tudi nemški, pa še ni rožica, ampak je plevel, ki ga je sovražna sapa zanesla v našo državo. Ljudje so ga s časom izprepoznali in že se mu sem ter tje pokaže hrbitišče ali pa se mu reče, naj »zapre vrata od zunanje strani«. Ker se godi tako že po mestih in nemškim liberalcem zato ginéva upan, da še pridejo kedaj do večine, domislili so si sedaj drugo — kmete bi radi zvabili v svoje mreže.

Krivica, katera se po sedanji volilni postavi godi, je očita ter imajo z ozirom na njih število in davke premalo poslancev, po vrhu pa si še kmečki volilci ne volijo na ravnost svojih poslancev, ampak le po volilnih možéh. Zato se njim ponuja sedaj od liberalne stranke neposredna volitev t. j. oni naj ne volijo več le volilnih mož, ampak koj poslance svoje. To bi bilo le prav in kdor čuti s kmeti, njemu je to že tudi zdavna bilo na srcu, toda ovira je bila v tem na liberalcih in da so sedaj kar h kratki postali Pavli, to vzbudi v kmetih lahko sum, da je tak dar nevaren za-nje in v resnici je tudi tako. Neposredna volitev se naj vpelje tudi za kmete, ali ne po načrtu liberalcev, kajti po njih načrtu bilo bi volišče za kmete ne domača občina, ampak mesto in to tisto, kjer je c. kr. okr. glavarstvo! Zakaj pač takó? Ker liberalci znajo, da se je kmečko ljudstvo pri mestih že precej pokvarilo, take volilce bi torej liberalce lahko spravili na svojo stran, drugi volilci, posebno iz dalnjih občin, bi ne prišli v večjem številu na volišče in liberalci bi bili — na konji. To so pa torej za slov. in sploh konservativne kmete prave nove zanjke. Treba nam bode pa zato o njih še reči katero več!

Društvo „Edinost“ v Vojniku.

Ker se nihče ne oglasi v nobednem časopisu, da bi popisal lepo veselico, ktero so nam naši tržani pri-

redili, poskusim jaz, neizveden kmetič, s svojo okorno roko namestovati, še enkrat prijeto za pero. Ni dobro pa tudi in potrebno, da bi se o nas ničesa ne slišalo. Kaj si bodo mislili naši sosede, ki so poslali mnogo prijaznih zastopnikov k shodu, da sedaj zastoj poizvedujejo ter preiskujejo po časopisih po natančnem popisu! Naša »Edinost« pa je naredila precej velik korak. Mislili so že nekteri, da bode zaspala, ali ne, na shodu je bila tako mladeniško živa, da smo se čudili. Dne 23. brezna (tukaj april tako kličemo) imela je shod. Zborovanja se je udeležilo okoli 500 ljudi, ki so pozorno poslušali govornike. Omenim le kaj malega. Državni poslanec g. dr. Gregorec slikal je, kako stojijo Slovenci proti vladi. Pravil je, da se čudi takó neumljivo oviti štreni politike, da od vsega ni nobene dobrote in koristi nimamo od tega. Tudi je razložil, kako težko je državnemu poslancu najti tovariša, ki bi bil popolnoma enakih mislij in prepričanja, kakor drugi; dokazal je, da iz vsega novega imajo večinoma le židje dobiček, kar že kaže tudi zlata valuta.

Prejšnji načelnik, g. Lekše prišel je tudi k nam iz svoje »Črne gore«, da nas še enkrat razveseli s svojim zabavnim govorom in nam razloži delovanje društva. Mnogi govorniki so še govorili, vsak kaj posebnega in podučnega. Šmarijska godba svirala je izvrstno in začela s svojim »Naprej zastava Slave.«

Sedaj pa pride nekaj novega! Naši domači prvci, kateri so dosedaj še čisto nepoznani bili, zapeli so nekoliko krasnih napevov. Kdo bi si mislil, da vsklije kar tako, brez zunanje pomoči pevsko društvo, ne da bi mi o tem kaj vedeli. Pevovodja g. Jošt bil je zares marljiv ter je z veliko požrtovalnostjo v zelo kratkem času izvežbal svoj mešani zbor.

Naposled vzdignila se je zavesa in videli smo na odru naše diletante. »Župana« igrali so nepričakovano dobro, da smo se čudili, ker nobeden od teh igralcev še prej ni bil na odru. Igrali so: »župana« gosp. Šolinc, Ančko gspđ. Vrataričeva, Anžeta g. Jos. Ahtik, Tomaža g. Vratarič in Mihca g. Ivan Ahtik.

Po igri bilo je tudi vse veselo in so nam prosto zabavo sladili šmarijski gođci in domači, pa celjski pevci. Bil je res krasen večer.

Cerkvene zadeve.

Krščanska mati moli za svoje otroke.

Sv. Avgustin pravi krščanskim materam: »Vé ste dušni pastirji v vaših hišah!« O da bi vse matere te lepe besede sv. učenika poslušale in spolnjevale, ter spoznale svoj sveti in vzvišeni poklic! Koliko solz bi manj pretočile matere, otroci in sploh ljudje. Kot hišni dušni pastir je dolžnost krščanske matere otroke odgojevati po izreku: »Boj se Boga, in spolnuj zapovedi!« Pobožno in bogaboječe izrejeni otroci zamorejo reči s pobožnim Tobijem: »Imamo vsega obilo, ako se Boga bojimo in vsakega greha varujemo.« Dolžnost matere kot dušnega pastirja krščanske hiše je tudi, da skrbi, naj otroci jutranjo in večerno molitev vsaki dan vestno in pobožno opravijo. Sv. Krizostom pravi: Očetje in matere vzamejo si veliko v skrb, da bi svojemu sinu lepega konja ali lepo posestvo poskrbeli; ali za sinovo dušo in njega razuzdano življenje se nič ne brigajo. In ravno to je krivo, da je svet ves popačen in v neredu. Sv. Krizostom govori resnico, ko pravi: Zanemarjanje sv. vere pri vzgoji otrok je krivo, da se svet pogublja.

Kot dušni pastir krščanske hiše mora vsaka mati, kakor v vsem drugem, tudi v molitvi dober zgled dajati. Njen lepí zgléd bode več pripomogel, kakor lepe besede,

če jih še tolikokrat ponavlja. Kakor dober pastir pazi na svoje ovčice, tako mora tudi krščanska mati paziti na svoje otroke in za-nje moliti. Dobra krščanska mati, kadar moli za svoje otroke, prosi in kliče božjega blagoslova za-nje in za-se, saj vsi dobri darovi pridejo od Boga. Ona priporoča v molitvi svoje ljubljence Sinu Božjemu, ljubitelju otrok, da jih blagoslovi, kakor je blagoslavljal otroke, ko je na zemlji bival. Krščanska mati daruje v molitvi svoje otroke Marijinemu srcu, da bi imeli pomočnico in priprošnjico v nebesih; ona kliče ljube angelje varhe na pomoč, da varujejo ljube otročiče vsake nevarnosti na duši in telesu. O koliko priložnosti ima mati, da porabi prosti čas v poučevanje otrok, Boga spoznavati in v iskreni molitvi ga častiti! In ako otrok greši, naj mati ne moli za razsvetljenje, za poboljšanje? Gotovo!

Župnik F. bil je znan kot dober učitelj in izgojevatelj mladine. Neki oče pripelje k njemu svojega izpridenega sina, naj bi ga on poboljšal. Oče pravi župniku: Jaz sem dečka opominjal, kaznoval in pustil glad trpeti, pa vse je bilo zastoj. Ali ste še s čim drugim, razun kazni in lakote, skušali ga poboljšati? vpraša župnik. Tudi mrz trpeti sem ga pustil, pravi oče. Zdaj vpraša župnik očeta, alj je on tudi kedaj za svojega sina, ali z njim molil? Oče odmaje, da ne. Župnik mu pravi zdaj, da se potem ne sme čuditi, če je ves njegov trud bil zastoj, edino, ker ni molil za svojega otroka, ter ga v molitvi priporočeval Marijinemu in angelja varhu.

Fr. Fr.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Sv. Peter pri Radgoni 50 fl., Ptuj 6 fl. 56 kr., Devica Marija v Puščavi 1 fl. 80 kr., Skomarje 7 fl. 50 kr., Sv. Ožbalt pri Dravi 3 fl., Podčetrtak 5 fl.

Gospodarske stvari.

Kako zatirati rjo ali peronosporo?

Za trsno ušjo najbolj nevarna uničevalka naših vinogradov je tako imenovana peronospora ali rja. Hvala Bogu, posrečilo se je strokovnjakom najti sredstva, katera so popolnoma v stanu tej groznej trsnej bolezni priti do kože. Edno izmed najboljših in najprimernihih sredstev je modra bakrena galica (Kupfervitriol) pomešana z vgašenim apnom. Kako da se ta mešanica gledé na čas škropljenja pripravi, naj se tukaj navede. Za prvo škropljenje, katero se mora gotovo še pred cvetenjem izvršiti, namreč poprej, ko začnejo glivice (bolezni) kaliti, vzame se na 100 litrov vode poldrugi ($1\frac{1}{2}$ kg) modre bakrene galice in boljše nekaj več ($1\frac{1}{2}$ —2 kg) apna. Posebno je paziti, da se to škropljenje ne zamudi, kajti če se takrat začne škropiti, ko se bolezen že prikaže, tedaj je prepozno in popolnoma brez uspeha. Nekateri škropijo z dobrim uspehom že meseca majnika.

Drugo škropljenje se izvrši hitro po cvetju t. j. 5—6 tednov po prvem škropljenju, ne pa po cvetju. Za to škropljenje vzame se nekaj močnejša tekočina, namreč do 2 kg bakrene galice in $2\frac{1}{2}$ kg apna.

Nekateri časniki*) priporočajo še vedno, da se naj le zjutraj in zvečer škropi, ali to je, kakor so nam skušnje z najboljšim uspehom dokazale, velika pomota.

Z najboljšim uspehom sme se škropiti celi dan, toraj tudi v največji vročini; le zjutraj na roso, ravno pred dežjem in po dežju, dokler je listje še mokro, naj se ne škropi, ker se tako galica preveč stanjša.

*) N. pr. »Kmetovalec«.